С Т А Н О В И Щ Е

от

Доцент д-р Теодора О. Паришева – Стоева

Аграрен университет – град Пловдив

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност "доцент" в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки", професионално направление професионално направление 3.8 „Икономика", научна специалност **„Регионална икономика и устойчиво развитие**"

В конкурса за заемане на академичната длъжност "доцент", обявен в Държавен вестник, брой 50 от 20.06.2025 г. и на сайта на ВУАРР – Пловдив за нуждите на катедра „Регионално развитие, агробизнес и туризъм" в Департамент по икономика и управление, като кандидат участва **главен асистент д-р Делян Костадинов Плачков.**

1. Кратки биографични данни

Главен асистент доктор **Делян Костадинов Плачков** е роден на 17.05.1994 г. в гр. Пловдив. През 2023 година Делян Костадинов Плачков е придобил **образователна и научна степен „Доктор" в** професионално направление 3.8 „Икономика", научна специалност „Финанси и банково дело".

От 01 юни 2023 година до настоящия момент **Делян Костадинов Плачков** заема длъжността „главен асистент" катедра „Икономика и финанси", както и административната длъжност „Директор на Центъра за дистанционно обучение" към ВУАРР.

2. Общо описание на представените материали

Кандидатът главен асистент д-р Делян Плачков участва в конкурса с:

- *Монографии* – 1 брой
  Представен е монографичен труд на тема „РОЛЯТА НА ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ ЗА ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ТРАНСФОРМАЦИЯ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ПРОЦЕСИ";

Монографията разглежда изкуствения интелект (ИИ) като двигател на дигитализацията и дълбока трансформация на висшето образование, фокусирайки се върху приложението му по целия образователен цикъл – от ориентиране и прием, през преподаване и учене, до оценяване, сертифициране и кариерна реализация. Целта е да се обосноват методически и управленски рамки за ефективно и етично прилагане на ИИ във висшето образование. Обект е системата на висшето образование, а предмет – подходите, инструментите и механизмите на ИИ (вкл. генеративен ИИ), както и свързаните етични и правни предизвикателства.

- *Книги* – 1 брой
  Представена е книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен «Доктор» със заглавие «ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В КОНТЕКСТА НА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ».

- Представени са 7 броя статии и доклади, от които 3 са публикувани в научни издания, индексирани в световно известни бази данни като *Scopus, както следва:*

Plachkov, D. (2025). The Role of Green Economy in Advancing Renewable and Clean Energy in Transportation. In: Nathanail, E.G., Gavanas, N., Adamos, E. (eds) Climate Crisis and Resilient Transportation Systems. CSUM 2024. Lecture Notes in Intelligent Transportation and Infrastructure. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-82818-8_41 /

Plachkov, D., "ADVANCING SUSTAINABILITY: THE ROLE OF GREEN ECONOMY IN ENVIRONMENTAL CONSERVATION AND RESOURCE MANAGEMENT", ETR, vol. 1, pp. 310–314, Jun. 2024, doi: 10.17770/etr2024vol1.7998.

Plachkov, D. (2024). The green circular economy: A comprehensive review and future perspectives. In E3S Web of Conferences (Vol. 585, p. 11010). EDP Sciences.

Представени са и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове, както следва:

- Плачков, Д. (2024). Управление на пазарния риск във финансовите институции: практики и предизвикателства. Научни трудове на Съюза на учените в България–Пловдив, серия А. Обществени науки, изкуство и култура, 7, 12-15.
- Plachkov, D. (2024). GREEN ECONOMY: CONCEPT AND PRINCIPLES. Scientific WORKS of the Union of Scientists in Bulgaria-Plovdiv. Series A. Social Sciences, Art & Culture. 8-11.
- Georgiev, G., & Plachkov, D. (2018). The corporate risk forecasting by Cash Flow at Risk Approach. In Proceedings of the International scientific and practical conference "Bulgaria of regions" (Vol. 1).
- Plachkov, D. (2023). MARKET RISK ASSESSMENT IN THE COMMON AGRICULTURAL POLICY OF THE EUROPEAN UNION: IMPLICATIONS AND RECOMMENDATIONS. In Proceedings of the International scientific and practical conference "Bulgaria of regions" (Vol. 4, No. 1).

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

Главен асистент д-р Делян Плачков участва в конкурса с необходимия брой цитирания на негови публикации както в страната, така и в чужбина, което показва интерес към неговите научни идеи.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

Основната област на научни изследвания на главен асистент д-р Делян Плачков е свързана с дигиталната трансформация в образованието, зелената икономика**,** **и**зкуствения интелект, кръгова икономика, финансов мениджмънт, агробизнес.

От 14 февруари 2024 г. до настоящия момент главен асистент Плачков заема длъжността Директор на Центъра за дистанционно обучение към ВУАРР.

4.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Делян Плачков е разработил следните електронни учебни курсове, както следва:

- ✓ Системи за сигурност на информацията, 2023
- ✓ Зелена икономика, 2023
- ✓ Информационна сигурност, 2023
- ✓ Бизнес с Интернет, 2024
- ✓ Данъчна и митническа политика, 2024.

4.2. Научна и научно-приложна дейност

- Обоснована е концепцията за изкуствения интелект, като трансформационен фактор във висшето образование чрез процесен модел, обхващащ входящи, трансформационни и изходящи образователни процеси.
- Предложен е теоретичен модел на взаимодействие между ИИ и образователната екосистема, включващ взаимовръзките между студенти, преподаватели, институции и технологични решения.
- Изследвана е възможността за интегриране на генеративен ИИ (като GPT-модели) в академичната среда, с анализ на неговия потенциал за подобрение на обучителни, оценъчни и административни дейности.
- Систематизирани са етичните и правни предизвикателства при прилагане на ИИ в образованието, включително теми, като защита на личните данни, прозрачност на алгоритмите и академична почтеност.

Научно-приложни приноси:

- Разработена е методология за внедряване на ИИ в образователните процеси, приложима към системата на висшето образование, съобразена с добри европейски практики (University of Michigan, INVEST – виртуален кампус и EDUC8EU).
- Създаден е аналитичен модел за диагностика и подобрение на образователните процеси чрез ИИ – с разделяне на процесите по фази: вход (ориентиране, прием), трансформация (обучение, оценяване) и изход (сертифициране, кариерно развитие).
- Предложени са приложими стратегии за дигитализация и иновации във висшето образование чрез интегриране на ИИ в платформите обучение и администриране на учебния процес, включително Moodle, с конкретни сценарии за имплементация.
- Систематизирани са добри практики от международни университети за академично съветване, дигитално оценяване и адаптивно обучение с помощта на ИИ, приложими в българските условия.

4.4. Приноси (научни, научно-приложни, приложни)

- ➢ Разработена е мултидисциплинарна рамка за прилагане на принципите на зелената икономика в устойчивото управление на природните ресурси. Чрез съчетаване на екологични, социални и икономически аспекти, е предложен модел за устойчиво управление, при който зелената икономика действа като интегрираща парадигма за политики и действия в различни сектори – енергетика, земеделие, транспорт и опазване на биологичното разнообразие.
- ➢ Представен е сравнителен анализ на международните добри практики в приложението на зелени икономически политики и тяхната адаптация в

регионален контекст. Изследването разглежда примери от Дания, Германия, Коста Рика, Холандия, Сингапур и Намибия, като извежда индикатори и подходи за трансфер на опит в страни с развиващи се икономики. Анализът предлага модели за адаптивна политика според локалните възможности и предизвикателства.

- Идентифицирани са бариерите пред прилагането на зелени икономически модели и предложения за тяхното преодоляване чрез иновации, публични политики и финансиране. Сред основните пречки са посочени: липса на междуинституционална координация, ограничен достъп до зелени инвестиции, нормативна несигурност и технологични ограничения. Предложени са решения чрез зелени финанси (напр. облигации), образователни програми и цифрова трансформация.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Представените по-горе в становището материали оформят профила на главен асистент д-р Делян Плачков като млад учен и преподавател, при когото се наблюдава изпълнение на изискуемите показатели за заемането на академичната длъжност „Доцент“.

6. **Критични бележки**

Нямам критични бележки към работата на **главен асистент д-р Делян Костадинов Плачков.** Препоръчвам му да продължи да работи и да отстоява своите научни приноси и в бъдеще.

7. Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам главен асистент д-р Делян Костадинов Плачков да бъде избран за „доцент“ в област на висшето образование 3. „Социални, стопански и правни науки”, професионално направление професионално направление 3.8 „Икономика”, научна специалност **„Регионална икономика и устойчиво развитие**“ за нуждите на катедра „Регионално развитие, агробизнес и туризъм” в Департамент по икономика и управление.

29.09. 2025 г. Член на журито:

/Доц. Д-р Теодора Стоева/